

Gemensamt uttalande av **Föreningen Svenska Tonsättare (FST)**,
Svenska Kompositörer av Populärmusik (SKAP)– med anledning
av regeringens tillsatta utredning ”Ny plattform för musiken” –
2009:96

INLEDNING

Vi vill med föreliggande inspel till utredningens sekretariat rikta fokus mot behovet av att – inom ramen för uppdraget - **samtidsorientera** de statliga insatserna för att främja utvecklingen på musikområdet på nationell nivå samt fästa uppmärksamheten på några aspekter på utformningen av en ny myndighet vi anser vara av avgörande betydelse för det svenska musiklivet.

Med stöd i Kommittédirektiven och Kulturpropositionen och mot bakgrund av redan fattade beslut rörande huvudmannaskapet för EMS samt ansvarsområden för Statens Musiksamlingar (SMuS) finner vi att:

-Ett Statens Musikverk (SMV) bör vara den myndighet där ”statens insatser renodlas och inriktas på nationell överblick, kompetensuppbyggnad och internationell samverkan” (Prop. 2009/10:3, sid 63).

-Detta SMV bör överblicka och styra två från varandra skilda verksamhetsområden;

- 1) verksamhet avseende Kulturarv där SMuS står som samlande enhet samt
- 2) verksamhet avseende Nyskapande under vilken vi – förutom EMS – vill se två avgränsade avdelningar: en för Beställningsverk och en för Samverkan/Utbyte.

Genom att till SMuS´ verksamhet koppla Svensk Musiks notdepå tillför vi ytterligare ett konkret bidrag till en tydlig och samtidsorienterad koppling mellan de två verksamhetsområdena.

KOPPLINGEN – VEM STYR VAD?

Denna” tvåbenta” konstruktion – vars modell bifogas för överblickbarhet - ser vi som en helt följdriktig konsekvens av regeringens övergripande målsättning som kommer till uttryck bland annat i Propositionen (2009/10:3) s. 63: ”Kopplingen mellan det musikaliska kulturarvet och det konstnärligt nyskapande bör också stärkas.”

Vidare på s. 64: ”Statens Musiksamlingar har i uppdrag att dokumentera, samla in och hålla musikens kulturarv levande och därigenom främja musikintresset, musikvetenskapen och den långsiktiga kunskapsbyggnaden. Myndigheten arbetar i nära samverkan med såväl utövande musiker som forskare och allmänhet; myndigheten har därmed goda förutsättningar att ytterligare fördjupa sin kompetens på musikområdet. Regeringen bedömer därför att de delar av Stiftelsen Svenska Rikskonserters verksamhet, som beskrivits ovan, bör **ingå i** (vår betoning) Statens Musiksamlingar. Därmed kommer myndigheten att få en ny och utbyggd verksamhet som samlar musikområdet på nationell nivå.”

Vi vill i detta sammanhang slå fast att ”Statens Musiksamlingar” omöjligen kan stå som rubrik för en myndighet med ett övergripande ansvar för musikområdet. Det framgår också, enligt vår mening, av de direktiv utredningen fått, att detta knappast kan ha varit avsikten. I sammanfattningen av direktiven identifieras fyra uppgifter varav den fjärde lyder: ”lämna förslag på myndighetsnamn.” Det är viktigt att skapa förutsättningar för SMuS att fördjupa sin kompetens på musikområdet, men detta måste ske **i samspel med en motpart inom den nya myndigheten**, en myndighetsenhet med ansvar för:

- **samverkan och utbyte inom det utövande musiklivet**
- **ett nationellt centrum för elektroakustisk musik (EMS)**
- **beställningsverksamhet**

RESURSER TILL UTÖVANDE

Propositionen avser att effektivisera förvaltningen så att ”ytterligare resurser kan tillföras det utövande musiklivet.” (s. 64). Vi stöder denna inriktning och uppmanar sekretariatet att noga överväga hur detta kan formuleras. Administrationen av samverkansprojekt mellan musiklivets olika aktörer måste identifieras och artikuleras i förhållande till den nya myndighetens uppdrag och verksamheter. I den mån utredningen finner det fördelaktigt med köp av tjänster istället för inrättande av fasta tjänster bör den också kunna beskriva hur detta ska gå till.

Ett förslag till inriktning som vi i samtal med sekretariatet kommit att överväga är tanken att Plattformen (SMV) – förutom de lokaler som är knutna till SMuS - inte bör ha kostnader för konsertlokaler. Att de medel som hittills bekostat Nybrokajen 11 och Stallet skulle kunna frigöras till produktionsmedel är en attraktiv idé. Behovet av spelplatser förblir dock något som politiskt måste finna sin lösning, kanske framför allt i Stockholm, men även i regionerna. Vi efterlyser en genomlysning av vilka konsekvenser föreslagen administration – minimerad fast personal, köp av tjänster och samverkan med lokala arrangörer - skulle kunna få för musiklivet, framför allt i Stockholm.

Några frågor kring dessa förändringar:

-Hur kan samverkansmodeller mellan den Nyskapande Verkstaden och befintliga scener i huvudstaden – och på andra platser – se ut?

-Är det möjligt att genom samverkansmodeller få till stånd projekt som både vad gäller omfattning och kostnadsnivå ligger bortom de fria gruppernas kapacitet? Är det befintliga institutioner som ska bidra till dessa projekt och i så fall hur? Kan samverkansmodeller i detta avseende erbjuda långsiktiga satsningar överhuvudtaget?

-Hur kan genreöverskridande verksamhet främjas? Hur skapas möjligheter till samarbetsprojekt med fokus på kompetensutveckling och genreöverskridande? Finns fungerande spelplatser för dessa ändamål?

-Hur styr vi medel inom den nya myndigheten för att garantera mångfald inom musiklivet?

-Finns fungerande produktionsbolag inom den nyskapande delen av musiklivet på dagens marknad?

VERKSAMHETSBESKRIVNING

Vi efterlyser en övergripande **verksamhetsbeskrivning** för den enhet inom den nya plattformen som har den utövande nyskapande verkstaden som sitt ansvarsområde. Detta ser vi som den allt överskuggande uppgiften för sekretariatet. Utan en tydlighet i beskrivningen av å ena sidan innehållet i den Nyskapande Verkstadens verksamhet, å den andra hur denna ska kunna fås att fungera administrativt, minskar chanserna för utredningen att i slutändan få genomslag i de politiska beslut vi står inför. Därmed ökar också risken att medlen som hittills finansierat Rikskonserters verksamhet blir villebråd för kulturområdet i stort.

NÄMND – RÅD – VERK

Vi vill lyfta fram två aspekter av beslutsfattandet inom musikområdet på nationell nivå:

- vikten av att Plattformen (SMV) genom referens- och arbetsgrupper behåller sin förankring i musiklivet. EMS har till exempel genom sin stiftargrupp garanterat verksamheten vid EMS en förankring i musiklivet.
- vikten av att musiklivet behåller den balans i beslutsfattandet på nationell nivå som hittills rått mellan Konstnärsnämnden, Kulturrådet och Rikskonsserter.

För att utredningen ska lyckas föra i bevis varför detta är motiverat tror vi till att börja med att man bör peka på det faktum att Rikskonserter fungerat som garant för att få till stånd musikaliska produktioner. Frågan om huruvida Plattformen ska ha en producerande funktion eller inte är helt avgörande. Utredningen måste här finna en konstruktion – **oavsett vilken roll den Nyskapande Enheten inom myndigheten får i förhållande till medel avsatta för produktion** – som garanterar denna funktion.

Propositionen skriver (s. 64):

”EMS är ett centrum för produktion av elektronisk musik och konstformer som t ex text- och ljudkonst.”

Ansvaret för konsertproduktion av musik inom alla övriga genrer Rikskonserter haft som sin uppgift att främja – som vi utgår ifrån ses som en nationell angelägenhet - faller på den nya myndighetens enhet för Nyskapande Verkstad.

MUSIKSAMLINGAR OCH.....?

Vi har uppfattat att det finns ett starkt politiskt stöd för bygget av SMuS och vi kan bara konstatera att beslut som rör kulturarvsdelen av den nya myndighetens verksamhet och struktur redan har fattats. De verksamhetsområden Rikskonserters dryga 60 miljoner kronor spenderats på har – med undantag för EMS - hittills inte rönt samma politiska uppmärksamhet. Vi vill därför uppmana sekretariatet att se bygget av den Nyskapande Verkstaden som nyckeln till att kunna presentera ett förslag till struktur på en ny myndighet som kan **”samla musikområdet på nationell nivå”**.

Föreningen Svenska Tonsättare
Svenska Kompositörer av Populärmusik